

Norge: Klart for nye tjenestepensjoner

Banklovkommissjonen la i sommer frem sitt forslag til nye tjenestepensjoner. De nye tjenestepensjonene er tilpasset den nye folketrygden og skal erstatte dagens ytelsesbaserte pensjonsordninger. Her får du en oversikt over hovedlinjene.

I juni la Banklovkommissjonens leder Erling Selvig frem forslaget til en ny lov for tjenestepensjon. Arbeidet med pensjonsreformen har pågått i flere år, og en konsekvens av det nye forslaget er at alle bedrifter i privat sektor som i dag har ytelsepensjon må endre sin pensjonsordning.

Det nye regelverket er tilpasset den nye folketrygden, og åpner flere interessante valgmuligheter for arbeidsgiverne. Her følger en gjennomgang av hvordan de nye reglene i korte trekk ser ut.

To nye modeller

Det nye forslaget fra Banklovkommissjonen innebærer at alle bedrifter vil kunne velge to helt nye innskuddsbaserte tjenestepensjonsordninger fra 2014. Til forskjell fra dagens sluttlønnbaserte ytelsesordninger er innskuddsbaserte ordninger basert på alleårsregelen. Det er hvor mange år du jobber som bestemmer fremtidig pensjon, og årlig pensjonsinnskudd defineres som en prosent av den ansattes lønn.

Banklovkommissjonen har døpt de to nye innskuddsmodellene for "Standardmodellen" og "Grunnmodellen". Disse kommer i tillegg til dagens innskuddspensjon.

I Standardmodellen vil pensjonsbeholdningene reguleres årlig med lønnsvekst. Bedriften kan selv velge om alminnelig lønnsvekst i samfunnet, eller bedriftens egen lønnsvekst, skal legges til grunn. Hvis avkastningen som oppnås på pensjonsmidlene ikke er tilstrekkelig til å dekke årets regulering, må bedriften betale en reguleringspremie. Hvis avkastningen blir høyere enn årets lønnsvekst, vil den overskytende avkastningen gå til et reguleringsfond som kan brukes til å dekke fremtidige reguleringspremier.

Risikoen for en framtidig reguleringspremie må balanseføres, men balanseføringen vil trolig bli av mindre omfang enn tilfellet er for dagens ytelsesbaserte ordninger.

I Grunnmodellen vil verdiutviklingen være avhengig av avkastningen som oppnås, og all avkastning tilføres den ansattes pensjonskonto, slik tilfellet er med dagens innskuddspensjonsordninger.

Kollektivt eller individuelt?

I Standardmodellen kan bedriftene velge mellom to modeller for forvaltning av midlene:

- En årlig garanti mot negativ avkastning (pensjonsleverandøren bestemmer hvordan midlene skal forvaltes), eller
- kollektivt investeringsvalg for pensjonsmidlene

I Grunnmodellen kan bedriften enten velge individuelt investeringsvalg eller en garanti mot negativ avkastning, slik som i Standardmodellen.

Velger man en årlig garanti, åpnes det for å avtale en avkastningsgaranti på inntil 3 prosent årlig og for en periode på inntil fem år.

Høyere maksimalrammer

Maksimalrammene for bedriftenes innskudd i de nye tjenestepensjonsmodellene vil være betydelig høyere enn i dagens innskuddspensjon.

- For Standardmodellen er maksimalrammen på 7 prosent av lønn mellom 0 og 12 G, med et mulig tilleggsinnskudd på inntil 18,1 prosent av lønn mellom 7,1 og 12 G.
- For Grunnmodellen er rammen på 8 prosent av lønn mellom 0 og 12 G, med et mulig tilleggsinnskudd på inntil 18,1 prosent av lønn mellom 7,1 og 12 G.

Årsaken til høyere innskuddsgrenser i Grunnmodellen er at arbeidsgiver dekker en høyere andel av kostnadene i Standardmodellen.

I dagens innskuddspensjon er maksimalgrensene 2 til 5 prosent av lønn mellom 1 og 12 G, med mulighet for tilleggsinnskudd på inntil 3 prosent av lønn mellom 6 og 12 G. Vi forventer at innskuddsgrensene for dagens innskuddspensjon også vil endres, slik at det ikke blir så store forskjeller i maksimalsatser for sparing mellom de tre modellene. Forslag til endringer i innskuddspensjonsloven (LOI) vil imidlertid komme i en senere utredning fra Banklovkommisjonen.

Livsvarig pensjon videreføres

Banklovkommisjonen foreslår at noen elementer fra dagens ytelsesprodukter skal kunne videreføres i de to nye innskuddsmodellene som foreslås. Dette gjelder livsvarige utbetalinger og livsgevinst (også kalt dødelighetsarv).

- Både i Standardmodellen og i Grunnmodellen skal utbetalingene fra pensjonsordningene være livsvarige. I Grunnmodellen kan man alternativt ha tidsbegrenset utbetalingsperiode, men den må minst være til fylte 80 år. I dagens innskuddspensjonsordninger er det mest vanlig at man har tidsbegrenset utbetaling, og kravet er at utbetalingen må skje minst til fylte 77 år.

- Livsgevinst er ”obligatorisk” i de to modellene fra Banklovkommissjonen. Dette betyr at oppsparte pensjonsmidler for de som dør tidlig, blir fordelt på de gjenlevende medlemmene i pensjonsordningen. I dagens innskuddspensjonsordninger kan man også etablere ordninger med livsgevinst, men svært få ordninger er utformet slik. Det vanlige i dagens innskuddspensjon er at pensjonskapitalen til de som dør går til etterlatte etter arvelovens bestemmelser.

Levealdersjustering

Fleksibelt uttak av tjenestepensjon er allerede innført. Når det nye regelverket trer i kraft, vil dette kombineres med levealdersjustering basert på delingstall, etter samme prinsipper som i folketrygden. Det vil si at pensjonsbeholdningen deles på forventet antall gjenværende leveår fra uttakstidspunktet. Dette gjelder ikke dersom man velger en ordning med en tidsbegrenset utbetalingsperiode.

Fakta om nye tjenestepensjoner

- Banklovkommissjonen la i sommer frem sitt forslag til ny lov for tjenestepensjoner, tilpasset den nye folketrygden.
- De nye tjenestepensjonene skal erstatte dagens ytelsesbaserte pensjoner, og er i likhet med dagens innskuddspensjoner og OTP basert på at bedriften årlig betaler innskudd som prosent av den ansattes lønn.
- Banklovkommissjonen foreslår at de nye tjenestepensjonene skal bestå av to innskuddsbaserte modeller, I den ene modellen tar bedriften ansvar for at pensjonskapitalen følger lønnsveksten. I den andre modellen tar den ansatte selv ansvar for avkastningen, slik tilfellet er for dagens innskuddsordninger og OTP.
- Det foreslås at maksimalsatsene for de nye tjenestepensjonene skal bli vesentlig høyere enn i dagens innskuddsordninger. Foreløpig endres ikke dagens innskuddsordninger, men det er ventet at Banklovkommissjonen på et senere tidspunkt også vil foreslå økte sparesatser for dagens innskuddspensjonsordninger.
- De nye tjenestepensjonene skal etter planen innføres fra 1.1.2014. Fortsatt gjenstår mange avklaringer av reglene for overgang fra dagens ytelsesbaserte ordninger til de nye tjenestepensjonene. Forslag til overgangsregler skal etter planen foreligge i løpet av 2012.

Anthon Andreassen

Lenke til pressebilder:

<http://www.storebrand.no/site/stb.nsf/Pages/newsdesk.html#/image/list?page=3>